

E-seminar: Okvirna vodna direktiva

Senka Šifkovič Vrbica, april 2018

[Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike \(Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy\)](#) predstavlja najširši okvir za enotno čezmejno upravljanje voda.

Direktiva uvodoma navaja, da voda ni kot ostali tržni proizvodi, ampak je dediščina, ki jo je treba varovati, braniti in obravnavati kot tako. Dobro upravljanje voda je odvisno od sodelovanja in medsebojnega povezovanja ukrepov na ravni EU in v državah ter njihovih lokalnih skupnosti, z vključevanjem javnosti in uporabnikov, ob upoštevanju ranljivosti vodnih ekosistemov. Cilj direktive je ohranjati in izboljšati celinske površinske vode, somornice, obalno morje in podzemne vode ter spodbujati njihovo trajnostno rabo.

Na podlagi direktive so morale države na svojem ozemlju določiti povodja in vodna območja ter določiti pristojne organe za posamezno vodno območje. Za vsako vodno območje se naredi analiza njegovih značilnosti, pregled vplivov človekovega delovanja na stanje površinskih voda in podzemne vode ter ekonomska analiza rabe vode, opredeliti pa je treba tudi vsa vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem vode, namenjene prehrani ljudi. Na podlagi analize se pripravijo ukrepi za doseganje okoljskih ciljev. Za upravljanje voda mora država sprejeti načrte upravljanja povodij, ki se pregledujejo in posodablajo vsakih šest let, izdelati načrt upravljanja povodja za vsako vodno območje ter mora imeti programe za spremljanje stanja voda.

Nadalje direktiva določa okoljske cilje za površinske vode, podzemno vodo in zavarovana območja za zagotavljanje dobrega stanja voda, od katerih država ne sme odstopati, razen izjemoma. Te izjeme so predvsem izredne okoliščine. Lahko pa nastopi poslabšanje stanja vodnega telesa iz zelo dobrega v dobrega, če je to posledica neuspešnega preprečevanja sprememb pri novih dejavnostih trajnostnega razvoja in so izpolnjeni pogoji (dovoljeni posegi):

- storjeno je vse, kar je mogoče, da se ublažijo škodljivi vplivi na stanje vodnega telesa;
- razlogi za te spremembe so posebej navedeni in razloženi v načrtu upravljanja povodja,
- razlogi za preoblikovanja ali spremembe so prevladujoč javni interes in/ali so koristi, ki jih imajo nova preoblikovanja ali spremembe za zdravje ljudi, ohranjanje varnosti ljudi ali trajnostni razvoj, večje od koristi, ki jih ima doseganje okoljskih ciljev za okolje in družbo, in
- koristnih ciljev, katerim so namenjena preoblikovanja in spremembe vodnega telesa, se zaradi razlogov, povezanih s tehnično izvedljivostjo ali nesorazmernimi stroški, ne da doseči na druge načine, ki so mnogo boljše okoljska možnost.

Države članice upoštevajo načelo povračila stroškov storitev za rabo vode, skupaj z okoljskimi stroški in stroški virov, ob upoštevanju ekonomske analize.

Direktiva posebno pozornost namenja sodelovanju z javnostjo. Države morajo aktivno spodbujati vključevanje vseh zainteresiranih strani v izvajanje direktive, predvsem v izdelovanje, pregledovanje in posodabljanje načrtov upravljanja povodij. Tako za pripravo kot posodabljanje načrtov upravljanja povodij morajo objaviti:

- časovni razpored in delovni program za izdelavo načrta, skupaj z navedbo posvetovanj, ki jih je treba izvesti, vsaj tri leta pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša načrt;
- začasni pregled pomembnih zadev upravljanja voda, ugotovljenih na povodju, vsaj dve leti pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša načrt;
- osnutke načrta upravljanja povodja vsaj eno leto pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša načrt.

Javnost mora imeti na razpolago vsaj šest mesecev za podajanje pripomb in dejavno vključevanje v posvetovanje. Na zahtevo se ji mora omogočiti dostop tudi do zaupnih dokumentov in informacij, ki so bile uporabljene za pripravo osnutka načrta.

Več uporabnih informacij je na [spletni strani direktive](#). Za ocenjevanje kemijskega stanja podzemnih voda pa je bila sprejeta [Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem](#).